

A MAGYAR KÖZTÁRSASÁG NEVÉBEN !

A Győri Ítéltábla a pártfogó ügyvéd által képviselt **felperesnek** az OIT Hivatal Jogi Képviseleti Osztály által képviselt **alperes** elleni kártérítés iránti perében a Komárom-Esztergom Megyei Bíróság 2009. december 10. napján kelt 21.P.20.420/2008/24. számú ítélete ellen a felperes részéről 25. sorszám alatt előterjesztett fellebbezés folytán - tárgyaláson kívül - meghozta a következő

í t é l e t e t :

Az ítéltábla a megyei bíróság ítéletét helybenhagyja.

Az ítéltábla megállapítja, hogy a fellebbezési eljárásban a felperes 100 %-os arányban pervesztes lett. A felperest képviselő pártfogó ügyvédi díj viselésére a felperes köteles.

Köteles a felperes az állam javára az illetékügyben eljáró hatóság felhívásában írt időben és módon megfizetni 15.950,- (Tizenötezer-kilencszázötven) forint le nem rótt fellebbezési eljárási illetéket.

Az ítélet ellen fellebbezésnek nincs helye.

I n d o k o l á s :

A felperes többszörösen módosított keresetében bírósági jogkörben okozott kár megfizetése jogcímén kérte kötelezni az alperest 331.178,- forint tőke és ezen összeg után 2007. VII. 16. napjától a kifizetés napjáig járó törvényes mértékű késedelmi kamatai, valamint a felmerült perköltség megfizetésére.

A kereseti kérelme jogalapjaként azt adta elő, hogy kára annak a zabnak az ára, amelyet nem tudott learatni arra tekintettel, hogy várta az előzetes bizonyítás során kirendelt szakértőt, aki csak októberre érkezett meg.

Az alperes ellenkérelmében a felperes keresetének az elutasítását kérte, vitatta a jogalapot és az összecszerűséget is. Hangsúlyozta, hogy az előzetes bizonyítási eljárást követően a Zalaegerszegi Városi Bíróságon per nem indult.

Az előzetes bizonyítási eljárás során a bíróság a határidőket betartva megfelelően járt el, kirendelte a szakértőt, a szakértői véleménnyel kapcsolatos észrevételek tisztázása pedig nem az előzetes bizonyítási eljárás körébe tartozik. Így a kártérítésnek a Ptk.339., illetve 349.§-ában megjelölt feltételei hiányoznak.

A megyei bíróság fellebbezéssel támadott ítéletében a felperes keresetét elutasította, egyben kötelezte a felperest, hogy 15 napon belül fizessen meg az alperesnek 15.000,-

forint perköltséget, míg külön felhívásra az állam javára 24.400,- forint feljegyzett elsőfokú eljárási illetéket.

Ítéletének jogi indokolása szerint elsődlegesen azt vizsgálta, hogy a Zalaegerszegi Városi Bíróságon a Pk.51.764/2007. számú ügyben történt-e jogszabálysértés a városi bíróság részéről, másodlagosan a bíróság a peren kívüli eljárás során ésszerű határidőben járt-e el és esetleges jogszabálysértéssel vagy mulasztással okozati összefüggésben kára keletkezett-e a felperesnek.

A megyei bíróság megállapította, hogy a Zalaegerszegi Városi Bíróságon Pk.51.764/2007. ügyszám alatt előzetes bizonyítási eljárás indult a felperes mint kérelmező kérésére. A városi bíróságnak az előzetes bizonyítási eljárásban a hiánypótlást elrendelő 2. sorszámú végzése a Pp.95.§-ában foglaltaknak megfelel. Ezt követően kerülhetett csak arra sor, hogy a városi bíróság a 3. sorszámú szakértői díjelőleg felhívására vonatkozó végzést kézbesítse a felperesnek.

A nem peres eljárásban a Zalaegerszegi Városi Bíróság Elnöke az alperes neve Elnökének levele alapján 2008. augusztus 16-án az ügyben soronkívüliséget rendelt el. Erre figyelemmel megállapította a megyei bíróság, hogy a felperes 2007. augusztus 22-én tett eleget a 2. sorszámú hiánypótló végzésben foglaltaknak és 2007. augusztus 29-én a 3. sorszámú végzését a városi bíróság meghozta. A felperes 2007. szeptember 17-én helyezte letétbe a szakértői díjelőleget, erről a városi bíróságot a megyei bíróság gazdasági hivatala 2007. szeptember 17. napján értesítette és ugyanezen a napon a szakértő kirendelése megtörtént. A szakértő és az előzetes bizonyítási eljárásban érintett felek 2007. szeptember 19-én átvették a végzést, a szakértő 2007. szeptember 26-ára tűzte ki a helyszíni szemle időpontját. Ez a felperesnek nem felelt meg, így a szakértő 2007. október 2-án tudott csak helyszíni szemlét tartani.

A fentiek alapján a megyei bíróság megállapította, hogy a Zalaegerszegi Városi Bíróság az előzetes bizonyítási eljárásban az eljárásjogi határidőket betartotta, a felperesi kérelmekhez, hiánypótlási cselekményekhez képest, 5 napon belül, 8 napon belül intézkedett, a szakértő kirendeléséről a gazdasági hivatal értesítésével egy napon, késlekedés nélkül hozta meg az 5. sorszámú végzését.

Nem osztotta a felperes azon álláspontját, hogy az előzetes bizonyítási eljárásban a Vtv.81.§.(3) bekezdésében írt 8 napos határidőn belül kellett volna intézkednie a szakértő kirendeléséről.

Ez a jogszabály a jegyző előtti eljárásra vonatkozó szabályokat tartalmazza, amely a bíróság előtti előzetes bizonyítási eljárásra nem vonatkozik. Az előzetes bizonyítási eljárás szabályait a Pp.207.§-ában írtak szabályozzák.

A fentiek alapján a megyei bíróság arra az álláspontra helyezkedett, hogy a Zalaegerszegi Városi Bíróság az előzetes bizonyítási eljárás során a Pp. szabályait, illetve a 14/2002.(VIII.1.) IM. rendelet 33/A.§-ában írtakat betartotta, jogszabálysértés a városi bíróság terhére az előzetes bizonyítási eljárás során nem állapítható meg. A megyei bíróság vizsgálta azt is, hogy a Pp.2.§-ában írtak szerint a Zalaegerszegi Városi Bíróság a peren kívüli eljárásban ésszerű határidőn belül járt-e el, illetve megvalósított-e olyan késedelmes eljárást, amely az elvárható legnagyobb gondosság mellett késedelmes, hosszadalmas eljárásnak minősül.

E körben tényként állapította meg, hogy a Zalaegerszegi Városi Bíróság a jelen per felperesének (korábban kérelmezőnek) a kérelme alapján 5 naptári napon, 7 naptári napon belül, illetve egy naptári napon belül hozta meg intézkedéseit. Ugyanakkor a jelen per felperese - korábban kérelmező - kereseti kérelmet a vadásztársasággal szemben pert nem indított, 2007. október 2. napján vele megállapodást kötött.

A megyei bíróság az előzetes bizonyítási eljárásban beszerzett igazságügyi szakértői szakvélemény alapján megállapította, hogy 2007. év július közepétől augusztus közepéig tartó nagy meleg a le nem aratott zab növényzetet valósággal elégette. A szakértő álláspontja szerint a zabtvényben szabályozott végleges vadkár becslési időpontja minden év augusztus 1. napja.

A felperes az előzetes bizonyítás iránti eljárást csak ezt követő időpontban indította meg és az ezzel kapcsolatos beadványa 2007. augusztus 8. napján érkezett a bíróságra. Ezek a határidők már a vadkár becslési időpont bejelentését követő időpontok voltak és a vadkár állapotával kapcsolatban 2007. július 24-én "A" kárszakértő fényképfelvételeket készített. Az előzetes bizonyítási eljárásban kirendelt szakértő ezen fényképfelvételek alapján tett megállapításokat a vadkárrel kapcsolatban a felperes zabföldjével, kukoricaföldjével kapcsolatban. Így a megyei bíróság álláspontja szerint a felperesnek az előzetes bizonyítási eljárással kapcsolatosan a szakértő helyszíni szemléjének megtartásakor nem a helyszíni szemle idején tapasztaltakról kellett állást foglalnia, hanem "A" kárszakértő által 2007. július 24-én készített fényképfelvételekből tudta a vadak által okozott kár mértékét megbecsülni. A felperes a fényképfelvételek hitelességét elismerte. Ezért a felperesnek nem kellett volna várnia a zab learatásával annak érdekében, hogy az igazságügyi szakértő a helyszíni szemlét megtartsa, mivel a vadkár már 2007. július 24-e előtt bekövetkezett. Ugyanakkor a július közepétől augusztus közepéig tartó nagy meleg a növényzetet valósággal elégette. Mindezek olyan objektív körülmények, melyek nem lehetnek okozati összefüggésben a Zalaegerszegi Városi Bíróság előtt felperesnek mint kérelmezőnek a kérelmére indult előzetes bizonyítási eljárásban tett intézkedéseivel. Mivel a felperes az alperes jogellenes magatartását nem bizonyította, így a kár összegszerűsége körében a megyei bíróság a bizonyítási eljárás lefolytatását mellőzte.

A felperes elsődleges fellebbezési kérelmében a megyei bíróság ítéletének hatályon kívül helyezését kérte, arra hivatkozással, hogy „sérült a fegyver egyenlőség elve, amit a bíróság sértett meg és sérült a tisztességes eljáráshoz való joga”.

Másodlagos fellebbezésében kérte annak megváltoztatását és a Ptk. 349.§-a alapján az alperes kötelezését 265.711,- forint összegű kár, továbbá a felmerült perköltség megfizetésére.

Fellebbezésének indokolásául előadta, hogy az elsőfokú bíróság a szükséges bizonyítási eljárást lefolytatta, de az abból levont következtetései nem helytállóak. Tévesen jutott arra az álláspontra, hogy az alperes kártérítési felelőssége nem áll fenn. Felperest azért érte kár, mert a 3 hektár területen nem tudta a zabtermést learatni, az előzetes bizonyítási eljárás, a szakértői vizsgálat sikere érdekében.

Az alperes jogellenes magatartása abban merül ki, hogy az elrendelt soronkívüliség ellenére csupán 2007. szeptember 17-én intézkedett a szakértő kirendeléséről. Felperes beadványában felhívta az eljáró bíróság figyelmét arra, hogy termése learatását

lehetetlenné teszi a folyamatban eljárás, a termény vadkárrel nem érintett részének megőrzése érdekében a szakértői szemle megtartására sürgősen szükség van.

A felperest ért kár - lábon maradt zabtermés vadkárrel nem érintett részének elenyészése - és alperes mulasztása között az ok-okozati összefüggés fennáll, a termény betakarítására a szakértői szemle érdekében nem került sor.

A felperes igazolta, hogy zabtermését 3 hektár területen érte kár és ebben az időszakban a KSH adatai szerint 2007. évben Zala megyében a termésátlag 20,9 mázsa/hektár, míg a zab jegyzett árfolyama 5.100,- Ft/mázsa volt. Így a felperest 265.711,- forint kár érte. Hivatkozott arra is, hogy az elsőfokú ítéletben írt augusztus 1-jei kárbecslési határidő, melyet a 2004/1979.(V.4.) FVM.rendelet 82.§.(3) bekezdésének b./ pontja nevesít, kizárólag a jegyző által lefolytatott vadkárbecslési szabályok alkalmazása során alkalmazandó.

Az alperes fellebbezési ellenkérelmében a megyei bíróság ítéletének helybenhagyását kérte annak helyes indokai alapján.

A hatályon kívül helyezés körében előadta, hogy az elsőfokú bíróság az eljárást az irányadó eljárási szabályoknak megfelelően folytatta le, a tényállást a bizonyítási eljárás alapján helyesen állapította meg és abból okszerűen vonta le azt a következtetést, hogy a felperes keresete alaptalan. Az elutasító ítéleti döntés megfelel az irányadó jogszabályoknak és a joggyakorlatnak.

Kiemelten hivatkozott arra, hogy a felperes fellebbezésében felhozott érvei ítéleti döntés alapjául nem szolgálhatnak.

Az ítélet tábla a felperes fellebbezését a Pp.256/A.§.(1) bekezdés f./ pontja alapján tárgyaláson kívül bírálta el és az alábbiak szerint alaptalannak ítélte.

Az ítélet tábla álláspontja szerint a megyei bíróság az elsőfokú eljárás adatait a Pp.206.§-ában foglalt elveknek megfelelően értékelve megalapozott tényállást állapított meg, az ebből levont jogi következtetése is helytálló és megalapozott. Az ítélet tábla mindenben osztotta a megyei bíróság jogi álláspontját és az ítélet indokolásában foglaltakat. A fellebbezésben felhozott érvekre figyelemmel az alábbiakat emeli ki.

Az államigazgatási jogkörben okozott kár megtérítésének akkor van helye, ha a kártérítés általános (Ptk.339.§.(1) bekezdés) és különös (Ptk.349.§.(1) bekezdés) feltételei fennállnak. A polgári jogi kártérítési felelősség három általános előfeltétele - a jogellenes magatartás, a kár és a jogellenes magatartás valamint a kár közötti okozati összefüggés fennállása. Ezen feltételek konjunktívak, ha bármelyik hiányzik, a kártérítési felelősség megállapítására nem kerülhet sor.

Egységes az ítélkezési gyakorlat abban, önmagában az, hogy a bíróság eljárása, határozata téves, jogszabályba ütköző, még nem ad alapot a felróhatóság megállapítására. A törvényes rendelkezések be nem tartása, vagy a törvény rendelkezéseivel éppen ellentétes eljárás általában csak akkor ad alapot a kártérítési felelősség megállapítására, ha az alkalmazott rosszhiszeműen, szándékosan, vagy súlyosan gondatlanul határozott, intézkedett vagy mulasztott.

A fentiek alapján a megyei bíróság okszerűen és megalapozottan jutott arra az álláspontra, hogy az alperes részéről az előzetes bizonyítási eljárás során jogellenes magatartás, mulasztás nem állapítható meg, így a kártérítés konjunktív feltételei hiányoznak.

Az elsőfokú eljárás adatai alapján tényként állapítható meg, hogy a Zalaegerszegi Városi Bíróság Elnöke 2008. augusztus 16. napján rendelt el az ügyben soronkívüliséget. Ezt megelőzően 2007. augusztus 13. napján kelt a Zalaegerszegi Városi Bíróság Pk.51.764/2007/2. sorszámú hiánypótlásra felhívó végzése. Ezt a végzést a felperes 2007. augusztus 16. napján átvette és a hiánypótlásnak 2007. augusztus 22-én tett eleget. E körben a megyei bíróság megalapozottan jutott arra az álláspontra, hogy amíg a hiánypótlásban foglaltakat nem teljesítette, az ideig a felperest a szakértői díj előlegezésére nem lehetett kötelezni, erre csak a hiánypótlás teljesítését követően kerülhetett sor.

Ezt követően az alperes 2007. augusztus 29-én kelt 3. sorszámú végzésével felhívta a felperest a szakértői díj előlegezésére, amelynek 2007. szeptember 12. napján tett eleget. A letétbe helyezés tényéről az alperes Gazdasági Hivatala 2007. szeptember 17. napján értesítette a Zalaegerszegi Városi Bíróságot és ezen a napon a városi bíróság a szakértő kirendelésére vonatkozó 5. sorszámú végzését meghozta.

A szakértő és az előzetes bizonyítási eljárásban érintett felek 2007. szeptember 19-én vették át a végzést, a szakértő a helyszíni szemle időpontját 2007. szeptember 26. napjára tűzte ki. Ez az időpont a felperesnek nem felelt meg, így a szakértő 2007. október 2. napján tudott helyszíni szemlét tartani, mivel a két dátum közötti időszakban pedig a kérelmezett - a **"B"** Zrt. - nem tudott az ügyben eljáró képviselőt biztosítani.

A fentiek alapján a megyei bíróság helyesen állapította meg, hogy az előzetes bizonyítási eljárásban az eljáró Zalaegerszegi Városi Bíróság az eljárási határidőket megtartotta és a felperesi hiánypótlási cselekményekhez képest 5 napon belül, 8 napon belül intézkedett, illetve a szakértő kirendeléséről a gazdasági hivatal értesítésével egy napon, késlekedés nélkül hozta meg az 5. sorszámú szakértő kirendelő végzését. Az eljárási határidők vonatkozásában a Zalaegerszegi Városi Bíróság részéről jogellenes magatartás, mulasztás nem állapítható meg. Így a kártérítés konjunktív feltételei hiányoznak, ezért a kártérítés megállapítására nem kerülhet sor, mivel a felperes keresetének a jogalapja hiányzik.

Az ítélet tábla álláspontja szerint helyes a megyei bíróság azon jogi álláspontja is, hogy a Vtv.81.§.(3) bekezdésében írt 8 napos határidő kizárólag a jegyző előtti bizonyítási eljárásra vonatkozik, ez a bíróság előtti előzetes bizonyítási eljárásban nem alkalmazható. Az előzetes bizonyítási eljárás szabályait a Pp.207.§-ában írtak határozzák meg.

A fentiek alapján az ítélet tábla nem osztotta a felperes azon fellebbezési érvelését, hogy a felperest ért kár - a lábon maradt zabtermés vadkárrel nem érintett részének elenyészése - és alperes mulasztása között az ok-okozati összefüggés fennáll, mivel a termés betakarítására a szakértői szemle érdekében nem került sor. A fentebb kifejtettek értelmében az alperes részéről jogellenes magatartás, mulasztás nem állapítható meg, az alperes az előzetes bizonyítási eljárásra vonatkozó határidőket betartotta, ezért a kár összecszerúségének és az ok-okozati összefüggés fennállásának vizsgálatára a jelen perben már nem kerülhetett sor.

Az ítéltábla megítélése szerint nem állapítható meg jelen perben a Pp.2.§-ában foglalt tisztességes eljáráshoz való jog sérelme, illetve a megyei bíróság nem sértette meg a „fegyveregyenlőség elvét” és az európai uniós jogszabályokat sem. Ezért az ítélet hatályon kívül helyezésére nincs jogi lehetőség.

Mindezen indokok alapján az ítéltábla a megyei bíróság ítéletét a Pp.253.§.(2) bekezdése alapján helybenhagyta.

A fellebbezési eljárásban a felperest pártfogó ügyvéd képviselte, ezért az ítéltábla a Pp.87.§.(2) bekezdése alapján rendelkezett a felperest képviselő pártfogó ügyvédi díj viseléséről.

A per tárgyi illetékfeljegyzési jogos, ezért a Pp.78.§.(1) bekezdése és az Itv.59.§.(1) bekezdése alapján a le nem rótt fellebbezési eljárási illetéket a sikertelenül fellebbező felperes köteles megfizetni.

Győr, 2011. évi március hó 24. napján

Dr. Ábrahám Éva sk.
a tanács elnöke

. Vass Mária sk.
előadó bíró

Dr. Szalay Róbert sk.
bíró